

LV/HPär

6.8.2015

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.stm@stm.fi

STM 106:00/2013

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI VANKIEN TERVEYDENHUOLLON UUDISTAMISEKSI

Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiasta.

Näkemyksemme mukaan uudistus on perusteltu ja kannatettava. On tärkeää ja erittäin toivottavaa, että vankien terveydenhuolto on osa muuta terveydenhuoltoa ja riippumaton vankilan hallinnosta. Uudistus parantaa terveydenhuollon ammattihenkilöiden mahdollisuutta toimia ammattieettisten periaatteidensa mukaan. On myös erittäin kannatettavaa, että vankien terveydenhuolto tulee terveydenhuollon valvonnan piiriin.

Esityksen mukaan päihdetyöntekijät ja psykologit jäävät Rikosseuraamusviraston palvelukseen. Näiden henkilöstöryhmien asemaa on tarkoitus selvittää erikseen myöhemmin. Mielestämme terveydenhuollon ammattihenkilöiden jakaminen kahteen eri organisaatioon ei ole terveystalouden näkökulmasta perusteltua, vallankin kun vankien keskeiset terveysongelmat liittyvät juuri mielenterveys- ja päihdeongelmiin. Ko. ratkaisulla olisi negatiivinen vaikutus mm. hoitoketjujen saumattomuuteen. Mikäli tällaiseen ratkaisuun päädyttäisiin, tulisi hallituksen esityksessä ainakin kunnolla perustella, miksi tällainen ratkaisu oli tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen.

Uudistuksen jälkeen Psykiatrisen vankisairaalan Turun yksikössä ei työskentelisi erillisiä vartijoita, vaan yksikön henkilökunnalla olisi joitakin vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin perustuvia valvonta- ja tarkastustoimivaltuuksia sekä oikeuksia voimakeinojen käyttöön. Päätösvalta näiden toimenpiteiden tekemisestä olisi pääsääntöisesti lääkäriillä. Järjestelyä perustellaan sillä, että terveydenhuollon henkilökunta ei pidä vartijoiden läsnäoloa psykiatrisen vankisairaalan Turun yksikössä hoidollisen ilmapiirin kannalta suotavana.

Terveydenhuollon yksiköissä tämän tyyppisiä velvollisuuksia on vain mielenterveyslain mukaisessa tahdosta riippumattomassa hoidossa olevien potilaiden kohdalla, jolloin sille on lääketieteellinen ja hoidollinen peruste: potilaan välttämättömän hoidon turvaaminen. Psykiatrisen vankisairaalan Turun yksikössä on kuitenkin hoidettavana myös muita kuin tahdosta riippumattomassa hoidossa olevia potilaita.

Terveydenhuollon ammattilaisen rooliin ja potilas-lääkäri suhteeseen sopii huonosti luonnoksessa esitetty valvontarooli muissa kuin hoidollisesti perusteluissa tapauksissa. Valvonta- ja tarkastustehtävien sisällyttäminen terveydenhuollon ammattihenkilöille haittaanee hoitosuhteen syntyä ja ylläpi-

tämistä enemmän kuin vartijoiden läsnäolo toimintayksikössä. Nykyäänhän lähes kaikissa terveydenhuollon toimintayksiköissä on erillisiä vartijoita, joiden tehtävänä on huolehtia toimintayksikön järjestyksestä ja turvallisuudesta.

Vartijoiden läsnäolo Turun yksikössä olisi varmasti hyödyllistä niin työntekijöiden kuin siellä potilaina olevien vankien turvallisuuden kannalta. Olisikin mielestämme tarpeen vielä tarkemmin pohtia, olisiko hoitohenkilökunnasta erillisen valvontahenkilökunnan olemassaolo myös Turun yksikössä perusteltua.

Kunnioittaen

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO r.y.

Tuula Rajaniemi
puheenjohtaja

Heikki Pärnänen
johtaja